

D ů v o d y:

Pokud jde o námitku věcné nepřislušnosti dovolacího soudu opírající se o to, že prý byla smluvena výlučná příslušnost rozhodčího soudu Pražské bursy pro zboží, jest přisvědčiti napadenému usnesení, že tato námitka není opodstatněna. Podle doslovu dotyčné úmluvy, jenž uveden jest v napadeném usnesení, nemůže býti pochybnosti o tom, že byla pro spory z ujednané objednávky smluvena netoliko příslušnost rozhodčího soudu bursovního, nýbrž také příslušnost řádného soudu ve Vrchlabí. Jinak nemělo by ono ustanovení úmluvy »splatno a žalovatelné ve Vrchlabí« žádného smyslu. Také svědek Otto P. dosvědčil, že bylo pomýšleno i na příslušnost právě jmenovaného řádného soudu. Nelze proto o výlučné příslušnosti rozhodčího soudu bursovního mluvit a, protože jinak věcná příslušnost dovolaného soudu je dána a napadena nebyla, byla právem shora uvedená námitka rekursním soudem zamítnuta. Také co se týče místní příslušnosti podle §u 88 odstavec druhý j. n., které se žaloba vedle příslušnosti podle §u 87 a j. n. dovolává, byla tato příslušnost právem za danu uznána. Z toho, že na faktuře jsou razítkem přitisknuta toliko slova »klagbar in Hohenelbe« a nikoli celá doložka »splatno a žalovatelné ve Vrchlabí«, nelze dovodovati, že zde není doložky nutné k založení sudiště podle §u 88 odstavec druhý j. n. Slova »klagbar in Hohenelbe« jsou přitisknuta právě pod slovem tiskopisu faktury »splatno« a jak blíže dovodil rekursní soud, nelze tato slova čísti a vykládati jinak, než jako doložku »splatno a žalovatelné ve Vrchlabí«. Protože pak faktura touto doložkou opatřená byla přijata bez námitek, je sudiště dle §u 88 odstavec druhý j. n. dáno.

Čís. 3630.

Pro nárok sprostředkovatele na odměnu stačí, že smluvníci projevíli souhlasnou vůli, že uzavírají sprostředkovaný obchod. Lhostejno, že k uskutečnění obchodu nedošlo průtahem jedné ze stran.

Rozhodnutí o pohledávce započtením namítané jest pojeti do rozsudečného výroku.

(Rozh. ze dne 19. března 1924, Rv I 1538/23.)

Žalobce se zavázal sprostředkovati žalované prodej vagonu malinové šlávy za to, že se mu dostane z každého kg přeplatku 1.50 Kč. Žalobce obchod sprostředkoval, k uskutečnění jeho však vinou žalované nedošlo. Žalobě na vyplacení provise, proti níž žalovaná namítla započtením nárok na náhradu škody, způsobené špatnou informací žalobcovou, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Žalobce domáhá se žalobou provise, pokud se týče náhrady škody, kterou utrpěl tím, že zaviněním žalované nebyl uskutečněn obchod, ježž

on mezi firmou W. a žalovanou sprostředkoval a jenž záležel v dodání jednoho vagonu malinové šňávky do tuzemské stanice. Škodou touto jest dle žaloby provise 15.000 Kč kterou žalobce se žalovanou ujednal, a jež mu ušla, poněvadž žalovaná, nepotvrdivši včas nabídky firmy W., uzavěrku zmařila. Jde tedy v podstatě o otázku, zda žalobci přísluší ujednaná provise i tehdy, když vinou žalované k zamýšlenému obchodu nedošlo. Dle zjištění obou nižších soudů sprostředkoval žalobce ohledně téhož zboží vlastně obchody dva, totiž nejprve dodávku jednoho vagonu malinové šňávky firmě W., se které sešlo, poněvadž nemohlo býti dosaženo vývozního povolení, po té k nabídce firmy W. dodávku téhož zboží do tuzemské stanice za stejných podmínek až na to, že měla býti firmě poskytnuta sleva jako srážka vývozních poplatků. A o tento posléz zmíněný obchod jde. Nabídku firmy W. sdělil žalobce žalované telegramem ze dne 9. dubna 1920 a dopisem z téhož dne, žádaje o promptní zaslání předběžného účtu přímo firmě W., aby tato mohla zříditi žádaný akreditiv. Nabídku tuto přijala však žalovaná teprve dopisem ze dne 20. dubna 1920, tedy vzhledem k ustanovení čl. 319 obch. zák. opožděně. Firma W. nebyla tudíž na svou nabídku vázána a byla oprávněna od ní ustoupiti, což také dopisem ze dne 24. dubna 1920 učinila. K uskutečnění obchodu nedošlo tedy prodlením žalované. To však nemůže míti vliv na žalobcův nárok na provisi, smlouvenou za sprostředkování obchodu. Jest sice pravda, že dle ustálené judikatury přísluší sprostředkovateli odměna teprve tehdy, jestliže se právní jednání stranami obmyšlené uskuteční činností sprostředkovatelovou. Tím jest míněno, že oba smluvníci, prodatel i kupitel, projeví srovnalou vůli, že sprostředkovaný obchod uzavírají. To se také stalo, neboť jak uvedeno, žalovaná přijala nabídku firmy W. dopisem ze dne 20. dubna 1920. Že firma W. z prodlení žalované vyvodila důsledky, netýká se již sprostředkovatele, jehož činnost přijetím nabídky firmy W. žalovanou byla ukončena. Z této úvahy plyne však také bezpodstatnost dovolatelčiny námítky, že žalovaná nabídku firmy W. vůbec přijati nemusila, když je zjištěno, že ji, třeba pozdě, přece přijala. Rovněž nelze sdíleti náhledu dovolatelky, že měla býti žalobci odměna vyplacena teprve tehdy, až by firma W. zboží zaplatila, jelikož provise byla smlouvena ve formě přeplatku (»Überpreis«); vždyť výše přeplatku toho byla zjevná již při stanovení kupní ceny firmě W. žalobcem a neobjevila by se teprve při jeho splacení.

Pravdu má dovolatelka potud, pokud vytýká, že rozhodnutí o námítce započtení mělo býti pojato ve výrok rozsudečný. Z ustanovení §§ 404 a 411 c. ř. s. (slova: »... r o z h o d n u t í o tom, zda trvá či n e t r v á pohledávka vzájemná...«), plyne zásada, že o vzájemné pohledávce má býti nejen pojednáno v důvodech, nýbrž že má býti o ní r o z h o d n u t o, to jest učiněn býti příslušný výrok. Poněvadž však oba nižší soudy v důvodech přesně vytkly a odůvodnily, že započtením namítaná pohledávka není po právu, nelze pokládati onu vadu za takovou, jež by bránila úplnému rozboru a důkladnému posouzení věci a není ani v tomto směru důvod §u 503 čis. 2 c. ř. s. opodstatněn, zvláště, když ona vada n e n í n a ú j m u ž a l o v a n é.